

Här Fernand Etgen
President vun der Deputéiertechamber
19, um Krautmaart
L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, de 5. November 2019

Här President,

sou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, bieden ech lech, dës parlamentaresch Fro un den Här Medieminister, den Här Minister fir Digitaliséierung, den Här Minister fir Ekonomie, d'Madame Ëmweltminister an den Här Gesondheitsminister weiderzeleeden.

D'5G-Technologie beonrouegt weiderhi vill Leit aus deenen ënnerschiddlechste Grënn. Fir vill Leit sinn déi gesondheetlech Risiken net gekläert, anerer hunn éischter Bedenke vun ekonomescher Natur.

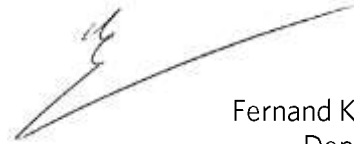
Dowéinst wollt ech der Regierung dës Froe stellen:

1. Wéi eng Pilotprojete sinn am Beräich vun der Aféierung vun dëser Technologie virgesinn? Wéini soll mat deene Projeten ugefaange ginn?
2. An der Äntwert op meng parlamentaresch Fro no 634 vum 15. Abrëll 2019 schreift d'Regierung: „*An enger éischer Etapp ass et virgesinn fir d'Approche vis-à-vis vun den neien Typë vun Antennen, déi bei der 5G an den Asaz kommen, ze präziséieren.*“ Gëtt et dozou schonn nei Informatiounen?
3. An hirer Äntwert op déi selwecht Fro schreift d'Regierung: „*Am Kader vun de Pilotprojeten ass vun der Regierung geplangt, fir och zu Lëtzebuerg Moossunge maachen ze loossen, déi da wäerten zu weideren Erkenntnisser féieren.*“ Wéi eng Moossunge sinn do geplangt an no wéi enge Kritäre sollen hir Resultater bewäert ginn?
4. Wéi ass d'Tendenz an de Zuele vun dem Volumme vun den Datentransferten zu Lëtzebuerg? Op verschiddenen, héich entwéckelte Plazen op der Welt schéngt sech eng mëttelfristeg Stabiliséierung an den Zuele vun den Datevolume unzekënnegen. Eng Plafonnéierung vun dem Datevolume bannent engem Joerzénge schéngt méiglech. Besteet also nach eng objektiv Noutwennegkeet fir en neie Reseau anzeriichten, wat de Volumme vun Daten ugeet, oder géing eng kontinuéierlech Adaptatioun vun der Capacitéit vum 4 G - Reseau, combinéiert mat Wi-Fi, net och schonn duergoen?
5. Gëtt et eng objektiv Demande fir déi aktuell Vitesse vun de Reseauen weider ze erhéijen? Wa jo, kann eng substantiell Augmentatioun vun der Vitesse och scho bei 700 MHz oder 3,6 GHz erreecht ginn oder misst dat net iwwer e vill méi héicht Frequenzband (vun z.B. 26 GHz) erreecht ginn, wat awer eréischt soll méi spéit ageféiert ginn?

6. Soll dat Héichfrequenzband vu 26 GHz prioritär an urbane Regiounen deployéiert ginn oder och flächendeckend? Wéi eng Demande fir wéi eng Applikatioune gëtt et speziell fir d'26 Ghz-Frequenzband a ginn déi méiglech Applikatiounen duer fir d'Investitiounen an en Héichfrequenzband ze justifiéieren? Brauch en Héichfrequenzband nach substantiell aner an zousätzlech Infrastrukturen ewéi d'700 MHz an d'3,6 Ghz-Bänner?
7. Kënnen existéierend 4G-Installatiounen esou ageriicht ginn ("upgrade"), datt si eventuell geplangte 5G-Funktione kéinten zu engem spéideren Zäitpunkt iwwerhuelen?
8. Ginn d'4G-Reseauen an de Wi-Fi nach weider ausgebaut a moderniséiert, och wann e 5G-Reseau ageriicht gëtt?
9. Ginn Infrastrukturen am Beräich 5G vun der öffentlecher Hand zur Verfügung gestallt? Wa jo, wéini a wou ginn déi opgeriicht a wéi héich ass de Käschtepunkt? Si schonn esou Installatiounen opgeriicht ginn? Mussen déi spéider Operateuren sech un de Käschte vun deenen Infrastrukturen bedeelegen?
10. Wéi eng Funklächer gëtt et am Abléck nach am Reseau 4G? Wat ass virgesinn, fir déi Lächer zouzemaachen an a wéi engem Zäitkader? Ass eng zuverlässeg Couverture vum ganzen Territoire mat 4 G, kombinéiert mat Wi-Fi, net vu komparativ méi engem groussen ekonomeschen Notzen, ewéi d'Aféierung vu 5G wéinst enger geplangter méi héijer Vitesse vum Datentransfert?
11. Gëtt et schonn eng national Kaart, wou mussen Antenne fir de Reseau 5G opgeriicht ginn? Op wéi enge Plaze kënnen déi nei 5G-Antennen eventuell mat Antennen oder Maste kombinéiert ginn, déi am Abléck schonn existéieren? Wéi héich ginn déi Maste fir d'5G-Technologie maximal? Kënnen eventuell verschidden Operateure gläichzäiteg esou Infrastrukturen fir ënnerschiddlech Déngschtleschtunge benotzen?
12. Wéi ass d'Profitabilitéit vu 5G-Reseauen par rapport zu 4G-Reseauen? Wéi eng nei Servicer missten op 5G ugebuede ginn, fir Investissementer an déi Technologie laangfristeg rentabel ze maachen?
13. Telekom-Firme sinn haut manner profitabel wéi nach virun e puer Joer well se manner duerchschnëttleche Gewënn pro Client generéieren. D'Investitiounskäschten an deem Domän sinn nämlech ganz héich a gi mat 5G nach eemol an d'Luucht. Gëtt et genuch Interessi bei de private Gesellschaften um 5G als neier Technologie *per se* oder ass den Interessi un dem Reseau an deene Frequenze virun allem doduerch bedéngt, datt d'Operateuren en Ofwandere vun hirer Clientèle bei d'Konkurrenz fäerten?
14. D'asbl AKUT beriff sech op Etüden, déi solle Gesondheitsrisike vun der 5G-Technologie beweisen ("*L'essentiel*", 22.1019). Huet d'Regierung Kenntnis vun deenen Etüden a wat ass hir Positioun dozou?
15. Wéi stellt sech d'Regierung zu enger eventueller Bedeelegung vu chineseschen Entreprises um 5G-Reseau zu Lëtzebuerg? Gesäit d'Regierung de Risiko vun enger chinesescher Spionageaktivitéit zu Lëtzebuerg iwwert de Wee vun enger Bedeelegung un neien, technologesche Schlüsselrichtungen? Gëtt de Sécherheetskriterien en Element bei de Konditiounen fir Operateuren zuzeloossen, déi Frequenze steeë wëllen? Gëtt et eng Lëscht vun Drëttlänner (net-EU oder net-NATO), déi dierfen um Projet 5G bedeelegt ginn, respektiv, déi dat net dierfen?
16. De 5 G-Reseau brauch vill kleng Installatiounen. Ginn déi all eenzel géint physisch Attacken ofgeséichert? Wa jo, op wem seng Käschten?
17. Sicht d'Regierung e Gläichgewicht tëschent engem eventuell substantiellem Akommes fir de Staat duerch eng Stee vun de 5G-Frequenzen engersäits, an enger Preservatioun vun den Investitiounskapacitäten an der Rentabilitéit vun de privaten Operateuren, anerersäits? Wa jo, wéi soll dat gemaach ginn? Wéi eng Oplage solle potentiell Investisseure gemaach kréie fir de privaten a kommerzielle Clienten déi beschtméiglech Déngschtleschtung kënnen unzebidden?

18. Wéi bereet sech d'Post am Abléck op d' Aféierung vum 5G vir?

Mat déiwem Respekt,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'F' followed by a long horizontal stroke that curves upwards at the end.

Fernand Kartheiser
Deputéierten